

ՊԱՅՐԸՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԸ ՓԱՌԱԻՈՐՈՒԱԾ

Վանքիս Յիշատակարաններուն մէջ պատմական պիտի մնայ պաշտօնական այ-
ցելութիւնը Անգլիոյ «Պայրընեան», «Քեր-
րոդական» և «Որատեան» («Byron So-
ciety», «Poetry Society», «Horatian
Society») ընկերութեանց խառն խումբին,
շուրջ քսան հոգի, այլ և կին, որոնք Մար-
տի 1ին առաւօտ Ս. Ղազար եկան այցե-
լութեան, ընկերակցութեամբ Վենետիկոյ
պաշտօնական յարգելի անձնաւորութիւն-
ներու և լրագրողներու:

Անոնք կու գային ուխտաւորի մեծ յար-
գանքով Հայոց կղզին՝ ուր աւելի քան
դար մը առաջ ապրած էր ու խորհած
իրենց ցեղի հանճարեղ մէկ զաւակը, ան-
ցեալ դարու մեծագոյն քերթողներէն մին՝
Լորտ Պայրըն, և ուր ոչ միայն Արեւելքի
հինաւորաց քաղաքակրթութեան մը ջահը
կը տեսնէր բոցավառ, այլ և սիրած ու
սորված էր Հայ դասական լեզուն:

Գրագէտ, բանաստեղծ և մատենագիր
ուխտաւոր խումբը մեծ յարգանքով ըն-
դունուեցաւ Ուխտիս Հայրերէն Վանքի
դրան վրայ՝ փոխանակութեամբ բարեկա-
մական խօսքերու. ապա առաջնորդուեցաւ
վանքին տաճարը, ուր հետաքրքրութեամբ
և զմայլանքով դիտեցին Հայ ծիսի եկեղե-
ցական մատենաները, արծաթեղէն սպաս-
ներն և թանկագին շուրջառ- շապիկները:
յետոյ այցելեցին հետաքրքրութեամբ Գրա-
տուն, Չեռագրատուն, Թանգարան և հուսկ
կանգ առին Լորտ Պայրընի սենեակը՝ ուր

խակապէս երկար ժամեր նստած խօսակ-
ցած էր Ալպիոնի զաւակը մեր Հայրերուն
հետ, և շատ անգամ թարթափած հայ
ձեռագիր և տպագիր գրքերու մէջ և իր
անսանձ միտքը պահ մը սեւեռած հայ լեզ-
ուի ուսման. հոն՝ ուր յիշատակները կային
այդ պահուն ցուցադրուած՝ իր հայերէն
ստորագրութիւնը, ձեռագիրներ, և գործա-
ծած իրեղէններէն՝ գրիչ, կաղամար, դա-
նակ եւն, որոնք բոլորն ալ այցելուե-
րուն գուրգուրանքին յատուկ առարկայ
դարձան:

Վանքին ուրիշ կարեւոր վայրերէն յետոյ
առաջնորդուեցան տպարան. հոս ալ Հայ և
օտար հրատարակութեանց քով իրենց սի-
րելի էր տեսնել Լորտ Պայրընի քերթուած-
ները, թարգմանութիւններ, Անգլ - հայ
բառարանը, նամակներ Ս. Ղազարէն
գրուած, եւն:

Հուսկ գնացին ճաշարան՝ ուր իրենց
ընծայեցին քաղաքական վարդապետը և վա-
նական ըմպելի մը, փոխադարձ մաղթան-
քի և շնորհակալութեան խօսքերով:

Մեկնելէն առաջ կատարեցին կղզիին
շրջանը և պահ մը դադար առին «Լորտ
Պայրընի ձիթենիներ»ուն տակ. անոնցմէ
մէկ մէկ ճիւղ իւրաքանչիւրին՝ գեղեցիկ և
հաճելի յիշատակ մ'եղաւ:

Խորին շնորհակալութեան զգացումե-
րով, զոր յետոյ գրաւոր ալ ղրկեցին, մեկ-
նեցան վանքէն մեծապէս ուրախ և ան-
մոռաց յուշերով:

Խ Մ Բ .

Մ. Երեցեան. — Ճշգրտման (Հայ գրա- մագիտութեան համար) Պրն. Կ. Յ. Բասմա- ձեանի «Հայկ. Ընդհ. Գրամագիտութիւն» երկի մասին	112
Հրաչ Բազարեան. — «Արձակ էջեր և քեր- թուածներ» Արտաշէս Յարութիւնեանի	115
Գիտական	
Միրտիչ քննչ. Մուրատեան. — Ստանոյ բուսակը	89
Բրոֆ. Արմենակ Շաղոյեան. — Ուսու- ղութեան և գրահաշուի հայերէն հրատ. Ա. Ուսումնասիրութիւնը	92
Կենսագրական	
Սմբատ-Բիւրատ. — Լեւոնականի մը յու- շատեարը (ինքնակենսագրութիւն) (շար.)	82
Հայկական-արձագանգ	
Խմբ. — Տիար Մ. Յ. Սեթ Պատուընկալ Հայ գիտական	73
Կերկայ. — Թատերական ներկայացում- ներ Մուրատ-Ուսումնական վարժարանե- րուն մէջ՝ Վենետիկ - Բարիկ	126
Խմբ. — Պայրընի յիշատակը փառա- ւոր (Խ Ս. Ղազար)	128

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏԱՅԱԾ ԵՆՔ

Վ. Անարտեան. — Յովհաննէս Թումանեան. Մարգր և Բանաստեղծը. Բոստոն, 1936, էջ 234 և 50 սէնթ.	Հ. Կերտեան Արիւնեան. — Մովսէս Գ. Տաթե- ւացի. Ազգ. մատ. ԸԽ, տպ. Վիեննա, 1936, էջ 473, գ. գ. ֆր. 4.
Յ. Մանուկեան. — Հին Հայաստանի գլխաւոր ճանապարհները. — հր. Մեթ. Ֆոնտի. Երե- ւան, 1936 էջ 278, գ. 10ռ.	— Եղիշէ վրդ. և իւր Պատմ. Հայոց պատերազ- մի. Բ. մատ. ԸԽ, էջ 401-806, գ. գ. ֆր. 4.
Գարեգին Եպս. Տրապիզոնի. — Աշխարհի լոյսն ի Հայո. հա. Ա. Տպ. փարիզ, 1936, էջ 376 գ. 25 ֆր. կմ. 2 տոլար.	— Սիմէոն զպրի Լեհացոյ Ուղեգրութիւն. ԸԽ, էջ 494, գ. գ. ֆր. 4.
Գեորգ Արքեպս. Արտաւանեան. — Գեղեցիկ աստ- ցուածք. Գ. Կ. Պ. 1937, էջ 158, գ. 20 ֆր.	Հ. Պողոս Էստրապեան. — Տաթիւնի Համա- բարբառն և Հայերէն Աւետարաններու Ա. թրգ. ԸԽ, էջ 126, գ. գ. ֆր. 1.
Mesrobian J. Seth. M. R. A. S. — Armenians in India, էջ. 629, գ. 15 շիլ.	«Արիք» (ժողովածու) «Արիք» թերթի 5 ամսակի. 1931-1936, տպ. Թէհրան 1937, էջ 286, գ. 30 ֆր.

Խորին շնորհակալութեամբ ստացած ենք նաեւ Պրն. Թ. Դամոնեանի ձեռքով «Համաբարբառն-
ցիական շխարհար Միւրթիւն Արեւելքի ժողովն Կ. Գաբրիէանի «Եղեւնա-
պատում»ը. տպ. 1924.